

La Humanitat

Any II : Núm. 291
Barcelona, dissabte, 15 d'octubre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telefons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Ahir va fer un any

Ahir va complir-se un any de la data en què va pujar al poder el senyor Manuel Azaña. Els optimistes que tots els que coneixien la capacitat i la rectitud esquerrana del primer ministre de la Guerra de la República sentiren envers la seva futura actuació com a cap del Govern, han estat sobrepassats. El senyor Azaña, revelant-se — o millor dit, confirmant-se — com un governant de cos sencer, com un d'aquells homes que de tant en tant sorgeixen en la vida dels pobles per a portar-los pel camí de la seva prosperitat i de la dignificació, ha fet a la República servei tan valuós que potser mai el país podrà a bastament agrair-li.

Palesa està l'obra patriòtica de Manuel Azaña, i fóra pueril insistir-hi. La Reforma agrària, d'eficàcia redemptora, és un fet. Catalunya, en ésser-h reconegut el dret a regir els seus destins inicia una nova vida curulla de promesses. I ara, la llei de Congregacions religioses, avenc democràtic formidable, ha estat portada al Parlament.

Ahir va fer un any que, en produir-se la crisi que va motivar la sortida del poder del senyor Alcalá Zamora, va ésser designat el senyor Azaña per a substituir-lo. Aquesta designació no va ésser per ningú discutida. En la consciència de tothom hi havia la convicció que no era possible altre cap del Govern. I avui, després de transcorregut un any aquesta convicció sura encara damunt les activitats polítiques...

Mereix, Manuel Azaña, bé de la República, a la qual ha sacrificat el seu repòs i a la qual ha dedicat tota la força del seu talent, de la seva energia indomable i de la seva rectitud que ningú, ni res pot tòrcer. En aquests moments, cal adreçar-li, si hom no vol incorrer en el pecat de desagraïment, una felicitació sincera i cordial.

TITULESCO

el prestigiós polític romanès que acaba d'ésser nomenat ministre d'Affers Estrangers del seu país a França

DAVANT LES ELECCIONS

Quantos diputats s'han d'elegir?

Heus ací una pregunta que ens fan molts: Quantos diputats s'han d'elegir?

Per disposar el text de la llei de l'Estatut de Catalunya en l'article transitori, que les vinentes eleccions per a diputats al Parlament de la Generalitat es faran d'acord amb el sistema electoral present per a l'elecció de diputats a les Corts Constituents, de 28 d'abril de 1931, registrarà el decret de 8 de maig del mateix any, o sigui, a tenor del sistema majoritari restringit i seran atribuïts a la majoria el 80 per 100 de llocs i sols el 20 per 100 a la minoria i servirà el mateix cens que servi per a aquelles eleccions.

D'altra banda, s'elegirà un diputat per cada 40.000 habitants, per circumscripcions provincials, no podent-se elegir menys de 14 diputats en cada circumscripció.

A tenor d'aquestes normes i del que disposa l'article 7 del decret abans calendat, queda modificat l'article 21 de la llei electoral, en la següent forma:

On s'elegeixin 20 diputats, cada elector podrà votar 16 noms; on 19, 15; on 18, 14; on 17, 13; on 16, 12; on 15, 12; on 14, 11; on 13, 10, etc.

Com sigui que a Tarragona, Girona i Lleida s'hauran d'elegir 14 diputats, es podran votar 11 noms i per tant, resultaran elegits 11 diputats per majoria i 3 per minoria.

A la circumscripció Barcelona provincial, si el nombre de diputats és 20, com sembla, es podran votar 16 noms, i per tant, seran elegits 16 diputats per majoria i 4 per minoria; i a Barcelona ciutat, si són 25, com sembla, n'hi haurà 20 per majoria i 5 per minoria.

Així el Parlament català estaria compost per 87 diputats.

La U. S. C. adreça una salutació al Partit Socialista Espanyol

"Justicia Social", òrgan del partit Unió Socialista de Catalunya publica, en el seu número d'avui, el següent entrellat:

"La Unió Socialista de Catalunya saluda, amb afecte fraternal, el Partit Socialista Obrer Espanyol en ocasió del seu Tretzè Congrés, model de vitalitat i de democràcia obrera, i fa vots perquè ben aviat pugui concertar-se una acció conjunta, en el marc general de la República espanyola, entre els vells camarades socialistes d'aquell partit i el jove socialisme català."

El moviment revolucionari d'Albània

LES SENTÈNCIES DE MORT CONTRA ELS CAPS DEL MOVIMENT EXITEN AL POBLE

Tirana.—Les sentències de mort dictades contra els caps del darrer moviment nacionalista dirigit contra el rei Zogu, han produït una gran impressió i hom tem que esclatin disturbis, per la qual cosa les autoritats han adoptat enormes precaucions, tant a les ciutats com a l'alta muntanya, on el descontent s'estén ràpidament.

En general hom considera que d'aver-se condemnat els insurgents a penes menys severes s'haurien tranquil·litzat els esperits, mentre ha succeït tot el contrari en dictar-se penes capitals.

A Santí Quaranta, Argirocastro, Epiro del Nord i altres ciutats, han aparegut centenars de cartells enganxats a les parets de moltes cases, anunciant que si hom executava els sentenciats esclatarà la revolució general a tot Albània.

l'ex-duc d'Almodovar, el qual es troba malalt. Se li exigeixen 300.000 pessetes per la responsabilitat civil i 50.000 pessetes per la llibertat provisional.

L'afer del Chaco

El Consulat General de Bolívia ens facilita el següent comunicat oficial:

La Paz. — Les notícies propalades pel Paraguai assegurant pressa Rojas Silva, Agua Rica i Ramirez, són mancades de fonament. Fortin Corrales fa temps fou evaquat per manca absoluta d'aigua. Tots els atacs de l'enemic durant el dia d'avui a les nostres posicions Jujra han estat rebutjats. — Ministre de Relacions.

A l'ex-duc d'Almodóvar se li exigeixen 300.000 pessetes per responsabilitat civil i 50.000 per llibertat provisional

San Sebastián, 15. — El jutge especial que entén en el sumari per l'evacuació de capitals, senyor Arias Vila, i que durant diversos dies ha estat en aquesta capital realitzant treballs relacionats amb el sumari que instrueix, ha dictat aute de processament contra

CARNET PARLAMENTARI

El diputat socialista senyor García Prieto, és aquell que un dia va publicar una carta demanant que no se'l confongués amb el García Prieto cadàver, ex-president del Consell borbònic.

Aquest García Prieto socialista, és un home sorgit de la revolució, i té una paraula càlida i apassionada. Té una oratòria fàcil, amb un to de cantarella, i d'un lèxic molt popular.

Ahir, va tenir una frase, poc parlamentària, que va provocar rialles. Digué:

— "Y a usted, qué leche le importa..."
Des del seu escó, Ossorio i Gallardo ha somrigut bondadosament. I el capellà Díaz Gallego, s'ha tapat el rostre amb les mans.

Totes les converses dels corredors s'han mantingut avui parlant de l'article de "El Socialista" respecte als suposats contactes del senyor Lerroux amb el general Sanjurjo.

"El Socialista" anava de mà en mà.

El senyor Lerroux, ho observa. Parla amb un grup d'amics. I vol imprimir al seu gest un somriure d'optimisme i de despreci.

No seria estrany que aquest article de "El Socialista" fos recollit en alguna intervenció parlamentària.

— Això — diu Botella, senyalant el banc blau — és una "tertúlla literària..."

Parlen de concentració de grups parlamentaris d'Esquerra. No serà pas perquè continui la política de centre. Ni perquè s'acabi tot amb un discurs d'esquerra. Programa concret, i problemes taxatius a realitzar, de cara als postulats revolucionaris.

Aquí hi ha alguns ministres que sembla que troben plaer en somriure a les dretes.

El senyor Domingo? Parla, animadament, amb uns amics, uns amics de Tarragona. Parlen d'eleccions? Possiblement.

Ortega Gasset passa prop del grup. No saluda.

— Home, Ortega, no saludeu a en Domingo?

— Si; no m'hi he fixat... L'únic que li he prohibit és que em doni aquell cèlebre copet a l'espalla. Ho feia sempre que m'estimava menys.

— Home!

— No... és un costum. Però jo no m'hi sé aventar... Em molestava.

Albornoz puja a la tribuna i llegeix el projecte sobre Congregacions religioses.

Els diputats abandonen els seus escons per tal d'apropar-se i escoltar.

Els capellans, es retiren del saló.

Gil Robles els segueix.

— "Esto — diu — lo habremos de ver. ¡Hasta aquí podíamos llegar."

En canvi, Pérez Madrigal ho troba fluix. "Esto no es nada..."

El projecte donarà joc.

La formació de grans partits catalanistes

Lluís Companys ha fet als periodistes importants declaracions sobre aquest afer

Cap a quarts de dues d'aquest migdia, els periodistes que fan informació al Palau de la Generalitat, han trobat, sortint del despatx del conseller de Governació, senyor Terradellas, el cap de la minoria parlamentària catalana a les Corts de la República, senyor Lluís Companys.

Com sigui que la situació actual és importantíssima, especialment després de les declaracions que féu ahir, a Lleida, el senyor President de la Generalitat, Francesc Macià, els informadors s'han dirigit immediatament cap al senyor Companys i li han fet gran nombre de preguntes relacionades amb la futura reorganització dels partits de Catalunya i altres afers de gran actualitat.

— Hem notat — li ha dit un periodista — que les vostres declaracions publicades darrerament en un setmanari català coincideixen absolutament amb els punts essencials de les que féu ahir el senyor Macià.

— És natural — ha respost el senyor Companys — i això demostra la penetració que existeix entre el President de l'Esquerra Republicana de Catalunya i jo. Millor dit; que es veu clarament la meua disciplina envers el senyor Macià, que fins em permet d'avançar les apreciacions que ell pugui fer sobre un assumpte interessant.

— Sempre he cregut amb la gran necessitat existent d'estructurar grans agrupacions polítiques, sempre però, d'un ideari semblant, especialment en republicanisme i catalanitat. Car han d'ésser aquests els que han de tenir cura de l'aplicació de l'Estatut d'Autonomia que ens ha estat reconeguda.

— Hi ha, però, partits molt catalanistes — ha observat un reporter — amb els quals crec que l'Esquerra Republicana de Catalunya no està gaire d'acord.

— El nostre darrer Congrés — ha dit el senyor Companys — acordà, actuar conjuntament amb les forces que coincideixen ideològicament en els punts més essencials. Som un partit absolutament democràtic.

— Bé — ha observat un dels periodistes —, quina denominació tindrà aquest gran partit?

— No es tracta pas d'un nou partit perquè calgui fer un partit gran. L'Esquerra Republicana de Catalunya ja és un partit prou nombrós i amb prou força per a assumir les responsabilitats que calgui.

— Creieu que vindran a l'Esquerra elements d'Acció Catalana?

— Jo en tindria una gran satisfacció, car en aquest partit hi ha elements de molta vàlua i de provat esquerrisme. Suposo que ningú no em negarà que Nicolau d'Oliver és un home d'esquerra.

Fins fa poc es donava com a segura una aliança i jo vaig fer una crida, al Congrés, en el sentit d'indicar que el que convenia no eren aliances, sinó una invitació a tots els homes identificats amb el nostre ideari.

El partit d'Esquerra Republicana de Catalunya ha de fer el que cal que facin tots els partits democràtics. Co és; deixar les portes obertes als elements de provada vàlua.

Quan a Catalunya hi hagué aquell gran triomf esquerrista, molts elements no es plaçaren prou bé al seu lloc, i ara hem de facilitar que això ocorri.

Jo voldria — ha acabat dient — que ingressessin dintre de l'Esquerra els homes que més valguessin de Catalunya. No em faria res que valguessin més que jo... cosa fàcil d'aconseguir.

Els periodistes, després de fer elogis merescuts al senyor Companys, han estat acomiadats per ell amb la seva acostumada amabilitat.

La Conferència del Desarmament

MANIFESTACIONS DE LA DELEGACIÓ ITALIANA

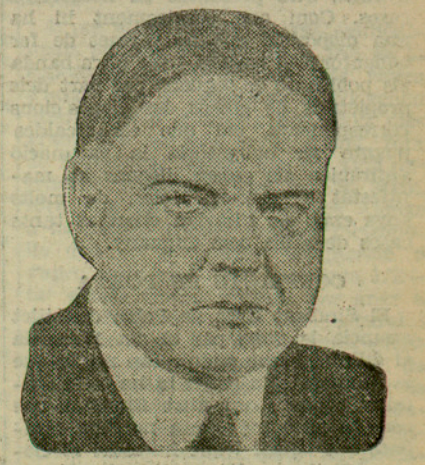
Ginebra. — El representant d'una agència informativa anglesa, ha entrevistat, avui, el cap de la delegació italiana, senyor Aloisi, sobre el seu punt de vista pel que es refereix a les demandes alemanyes de paritat dels armaments.

El senyor Aloisi s'ha expressat en termes de gran cordialitat per Alemanya i troba que les demandes de la mateixa són justificades.

Aquest senyor opina que la concessió de la paritat a Alemanya contribuiria, en gran manera, a desenrotllar i enfortir la confiança entre totes les nacions d'Europa, tota vegada que si no es concedeix això, sempre hi haurà discòrdies. Creu que no es pot anar al desarmament general sense concedir la paritat a Alemanya, i que precisament aquesta concessió és el primer pas per a avançar amb pas segur pel camí de la reconstrucció política i econòmica de l'antic Continent.

LA PROPERA REUNIO DE LA CONFERENCIA

Ginebra. — S'ha acordat reemprendre els treballs de la Conferència General del Desarmament, en la darrera setmana del propi vent mes de novembre.

HERBERT HOOVER

actual president dels Estats Units, es presenta a la reelecció. Avui començarà la seva campanya electoral amb un discurs a Cleveland, primer d'una sèrie a les terres de l'Oest, on el seu prestigi està bon xic decaigut

El Japó vol comprar l'antiga Guinea alemanya

Londres. — Es diu en els cercles polítics que el Japó té la intenció de comprar la illa de Timó, que pertany actualment a Portugal.

D'altre part el Japó entrarà en relacions amb Austràlia, per tal de comprar l'antiga Guinea alemanya.